

dien spoedig na de transfusie zijn bloed verdwenen zal zijn. Ook is het afstaan van bloed nergens ter wereld een juridisch gevaarlijke handeling. Een semendonor daarentegen werkt mee aan de verwekking van een nieuw leven met erfelijke en genetische eigenschappen van hemzelf. Bovendien is de semendonor de vader van het kind. Ook kan hij later juridische moeilijkheden verwachten, als bv. het kind zijn biologische vader leert kennen. Er is dus wel degelijk een essentieel verschil tussen het afstaan van bloed en dat van semen. En of dit semen al dan niet via masturbatie wordt verschaft, doet niets af aan het feit, dat de donor, al dan niet tegen betaling, zijn procreatieve elementen afstaat aan een vrouw, die daarop, krachtens de bestaande opvattingen over het huwelijk, geen recht heeft.

Het is „geen louter toeval” geweest, dat ik wees op uitspraken van leden van de Nederlandse Gynaecologische Vereniging, en die van de American Society for the study of sterility ter zijde liet. In mijn proefschrift (bl. 383) heb ik vermeld, dat op een bijeenkomst van deze Society in Atlantic City, in juni 1955 een resolutie werd aangenomen, dat de donor-inseminatie in elk opzicht ethisch, zedelijk en moreel verantwoord was. Er waren op deze bijeenkomst ongeveer 500 artsen aanwezig, die op een kleine groep na unaniem deze uitspraak ondersteunden. Maar als het erom gaat, een opvatting te steunen, door te wijzen op een groot aantal aanhangers, begeeft men zich op gevaarlijk terrein. Trouwens, tegenover de genoemde groep staan vele grote groepen die de donor-inseminatie afwijzen: de Joods-orthodoxe Kerk, de Anglicaanse Kerk, de Rooms-Katholieke Kerk, de Zweedse Staatskerk, de Episcopal Church, de Nederlandse Hervormde Synode, de Christelijke Vereniging „Zedenopbouw”, de Christelijke Vereniging van Natuur- en Geneeskundigen, de Franse Académie des Sciences Morales et Politiques. Hieraan zouden nog vele kunnen worden toegevoegd.

Overigens is uit deze discussie weer gebleken, dat het welhaast onmogelijk zal zijn de standpunten van voor- en tegenstanders nader bij elkaar te brengen. Toch is m.i. een oplossing noodzakelijk, temeer omdat de donor-inseminatie ook in Nederland op grotere schaal wordt toegepast dan men wel zou denken, ook door niet-specialisten. En hierin schuilt een wezenlijk gevaar voor onze volksgezondheid.

Groningen, 17 mei 1958

A. M. C. M. SCHELLEN

KEURINGSNORMEN EN HUN TOEPASSING BIJ OUDEREN

Het artikel van Prof. JONGKEES zal degenen die met beroepskeuringen te maken hebben, uit het hart zijn gegrepen. Een verantwoordelijk medicus moet zich telkenmale de vraag voorleggen, of de betrokkene geschikt is voor het beroep, en evenzeer of het beroep (nog) geschikt is voor de betrokkene. Dit laatste punt is namelijk niet minder belangrijk dan het eerste. Zo zal in ettelijke gevallen de beroepsvaliditeit door blootstelling aan lawaai onaangetast kunnen blijven, terwijl toch aan de sociale gehoorsvaliditeit reeds ernstige schade is berokkend. Wanneer ik mij nu beperk tot de gestelde normen voor het beroep en daarbij het prognostische motief in de keuring bij aanstelling buiten beschouwing laat, blijken de gemelde moeilijkheden bij de scheepvaartkeuringen voort te spruiten uit een te stroef keuringsreglement. Het Rijkstoezicht op de Luchtvaart kent ditzelfde probleem; het heeft daarvoor echter een bijzonder gelukkige oplossing weten te vinden door de invoering van een clause, die ik gemakshalve de soepelheidsclause wil noemen. Ik laat haar hier volgen:

„Art. 3. — *Afwijkingen van de eisen.*

1. Behoudens in gevallen, dat de aanvrager voorgoed

ongeschikt is verklaard, kan de aanvrager, die niet geheel voldoet aan de eisen, als bedoeld in Afdeling 2, geschikt worden verklaard, indien naar het oordeel van de *herkeuringscommissie*:

a. de toestand van de aanvrager zodanig is, dat gedurende de termijn van geldigheid van het bewijs van bevoegdheid geen aanleiding zal kunnen bestaan tot plotselinge ongeschiktheid voor de uitvoering van zijn taak;

b. de geconstateerde tekortkoming(en) voldoende door reeds bewezen geschiktheid en reeds verworven bedrevenheid en ervaring, dan wel op andere wijze kunnen worden ondervangen.

2. Van ieder geval, waarin een aanvrager niet voldoet aan een eis voor lichamelijke en/of geestelijke geschiktheid doch waarin naar het oordeel van de geneeskundige aan het bepaalde in lid 1 kan worden voldaan, moet de geneeskundige mededeling doen aan de herkeuringscommissie, alsook aan de aanvrager.

3. De herkeuringscommissie beslist of en onder welke voorwaarden de aanvrager geschikt wordt verklaard. Op het bewijs van bevoegdheid worden deze voorwaarden vermeld”.

Deze bepaling scheidt dus de mogelijkheid om de beroepsvaliditeit, de bekwaamheid tot prestatie, in haar totaliteit te beoordelen. Slechts de herkeuringscommissie heeft de bevoegdheid, deze *algemene* soepelheidsbepaling toe te passen. Toch dragen ook de eigenlijke keuringsvoorschriften geen star karakter. Ze zijn zo goed mogelijk aangepast bij de veiligheids-eisen, die de moderne luchtvaart stelt en houden als zodanig terdege rekening met geschiktheid die reeds in de praktijk is gebleken. Ter illustratie vermeld ik de eisen voor het gehoor, die conform de internationaal aanvaarde voorstellen zijn vastgelegd:

„Eisen voor het gehoor.

De aanvrager mag geen gehoorverlies hebben, dat een belemmering zou kunnen zijn voor een goede uitoefening van zijn bevoegdheden.

5.1. *Eisen voor het gehoor klasse I (verkeersvliegers).*

a. De aanvrager mag in een rustige ruimte geen groter gehoorsverlies op elk oor vertonen dan 25 decibel voor elk van de 3 frequenties 500, 1000 en 2000 trillingen per seconde en 40 decibel voor de frequentie 3000 trillingen per seconde.

b. Indien het gehoorsverlies groter is dan onder a genoemd kan de aanvrager, die de voor de uitoefening van zijn functie nodige bekwaamheid en ervaring reeds heeft aangetoond, niettemin worden geschikt verklaard, mits hij:

1. op elk oor afzonderlijk conversatiespraak en baken-seinen tegen een achtergrond van geluiden, overeenkomstig die, welke in de stuurhut van een luchtvaartuig tijdens de vlucht voorkomen, kan verstaan en onderkennen op gelijkwaardige wijze als iemand met normale gehoorscherppte, en

2. in een rustige ruimte de normale conversatiespraak kan verstaan, bij gebruik van beide oren, op een afstand van 2,5 m met zijn rug naar de onderzoeker gekeerd staande.

5.2. *Eisen voor het gehoor klasse 2 (sportvliegers).*

De aanvrager moet, bij gebruik van beide oren, in een rustige ruimte de normale conversatiespraak kunnen verstaan op een afstand van 2,5 m en met zijn rug naar de onderzoeker gekeerd staande”.

Gezien de gunstige ervaringen bij de vliegerkeuringen opgedaan, lijkt het mij niet onmogelijk, dat men voor de scheepvaartkeuringen analoge bepalingen zou kunnen opstellen.

Literatuur: JONGKEES, L. B. W. (1958) *Ned. T. Geneesk.* 102, 950.

Soesterberg, 22 mei 1958.

M. P. LANSBERG